

har Noget at gjøre, fordi han lige saa vel agtes fra den ene Side som fra den anden. Lader os derfor benytte Leiligheden i Dag — det er en Opfordring, jeg tillader mig at rette til de Herrer paa den anden Side — til at gaa bort fra alle disse Beskyldninger for Socialisme, Radikalisme, Republikanisme, og hvad det nu Altsammen er, som ingen Hjemmel have, og atter komme til at kæmpe paa et reelt Grundlag om det, hvorom det dreier sig, nemlig om, hvor vidt det Parti, der har havt Magten til Dato i Kraft af Flertalsprincippet, vedblivende skal beholde Magten i Kraft af et nyt Princip, eller om vi skulle hylde det i Grundloven nedlagte Princip og indrømme Modpartiet, som nu er blevet Flertallet, den Magt, som de selv have gjort saa megen Brug af den Gang, de selv vare Flertallet. Det er derom, det dreier sig, nemlig om, hvor vidt Grundloven vedblivende skal forstaaes saaledes, som den er bleven forstaaet indtil den Dag i Dag — om, hvor vidt Grundloven, der den Gang hjemlede Flertallet en betydelig Indflydelse, endnu skal staa ved Magt og medføre, at det Parti, som nu er Flertallet, faar den samme Ret, som det tidligere Flertal har benyttet saa rigelig. Jeg vil henstille til Enhver, om ikke den, som det synes, i og for sig store Dagatel om Skolelærer Andersen i Kjeldernæs og det dermed i Forbindelse staaende Misgreb kunde blive Anledning til, at man forlader den forkerte og ufunde Wei, vi ere komne ind paa i de politiske Kampe, og atter føre Spørgsmaalet tilbage til det, hvorom det dreier sig.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Forinden Debatten gaar videre i denne Sag, anser jeg mig forpligtet til at gjøre en ganske kort Bemærkning. Jeg skal gjentagende minde det høie Thing om, at der forud for den administrative Foranstaltning, som jeg har truffet, er gaaet Undersøgelser, som klart have godtgjort, at de Udtalelser, som af Lærer Andersen ere brugte paa Mødet i Aninge, vel ikke vare af en saa fornærmelig Karakter, at kriminell Anklage derpaa kunde bygges; men det er dog bestemt oplyst ved denne Forundersøgelse, at flere Vidner havde følt sig stødte derover ved Mødet selv, hvilket altsaa paa det klareste godtgjør, at de nævnte Udtalelser fremkom i en Forbindelse, hvori de valte Anstød. Det er ligeledes paa det fuldstændigste blevet oplyst forud — hvad Bedkommendes egen Tilstaaelse ogsaa senere har bekræftet — at der strax blev stillet en Interpellation til Lærer Andersen, om han havde brugt disse Udtryk, og hvad han mente dermed. Denne Interpellation forblev da ubesvaret, og der blev heller ikke senere fra hans Side givet nogen Forklaring derom. Efterat Faktum saaledes strax klart og tydeligt forelaa, har Ministeriet ad administrativ Wei tilbøjet ham en Srettesættelse, hvortil Ministeriet ansaa sig fuldt berettiget. Skolelærer An-

dersen har ikke derefter ført nogen Klage over Forurettelse til sine nærmeste Foresatte, men han har ad anden Wei, ved en anden privat Mand søgt at slaffe sig Opreisning i den saakaldte opluste offentlige Mening. Han har søgt at vække Misnøje med Regjeringen og fremstillet sig paa en Maade som en politisk Martyr. Derefter har Regjeringen ladet sine tidligere Oplysninger lovlig bekræfte ved Forhør, og ved disse Forhør er der tilveiebragt et uomstødeligt juridisk Bevis for, at de Uttringer, der vare faldne i en støvende Form, ere blevene brugte af ham, da i Lærer Andersen's Paahør disse Forklaringer ere gjentagne og derefter bekræftede med Ed. Jeg haaber saaledes yderligere at have godtgjort, at den ommeldte administrative Foranstaltning var fuldstændig berettiget. Det høie Thing vil derefter se, at det vil være umuligt for mig at modtage nogen misbilligende Dom i denne Sag; thi derved vilde den Autoritet, som jeg maa træve for mit Ministerium lige over for dets uberordnede Embedsmænd, ikke kunne opretholdes.

Scaventus: Hvad den egentlige Sag angaar, hvorom vi her have forhandlet i Gaar og i Dag, skal jeg ikke udtale mig videre. Jeg skal blot sige, at jeg for mit Bedkommende fuldstændig billiger den Optræden, som den høitærede Kultusminister har fundet sig foranlediget til. Jeg finder mig besøjet til uden nærmere Begrundelse her at udtale dette, da vi af en tidligere æret Taler, det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg) have hørt, at der var intet Menneffe, der kunde billige, hvad der var sket. Jeg for mit Bedkommende i alt Fald billiger det, og jeg er overbeviist om, at Mange foruden mig gjøre det; ja, at Mange endog i en særdeles Grad finde sig tilfredsstillende ved, hvad der er sket. Efter disse korte indledende Bemærkninger skal jeg gaa over til, hvad jeg egentlig har at sige. Jeg vil nemlig tale lidt om den Dagsorden, som de Herrer ville have os til at vedtage. Denne Dagsorden er i Sandhed i høi Grad mærkelig. Hvad er det for en Situation, som dette Thing vil komme i, naar vi vedtage en saadan Dagsorden, en Dagsorden, der gaar ud paa alvorlig at misbillige Kultusministeren og gennem ham hele Ministeriet, der jo har været fuldstændig enigt i denne Sag? Hvad er det for en Stilling, Folkethinget kommer i, hvis der intet sker ved denne Leilighed, hvis Regjeringen rolig bliver siddende og vil til os udtale: Sa, I kunne gjerne vedtage dette, det er os aldeles ligegyldigt? Hvorledes vil da dette Thing være stillet? Kunde der tænkes en større Haan imod dette Thing, end om noget Saadant skete? Selbigvis ere vi jo nu efter den Erklæring, som den høitærede Kultusminister i dette Dieblik har afgivet, sikker paa, at i en saa beklagelig Stilling ville vi dog ikke ved de Herrers uafindige Optræden komme. Selbigvis ere vi nu